

דוח פעילות 1

1 < דוח פעילות

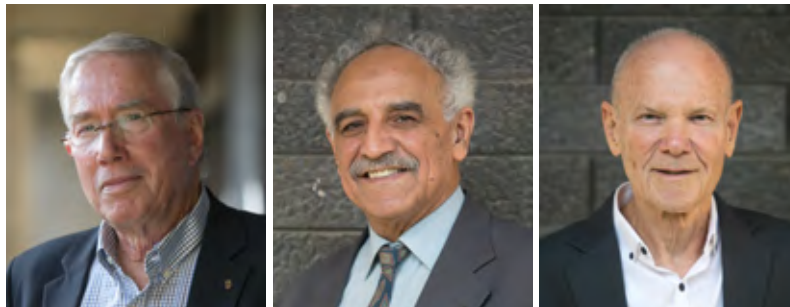
האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, מתוקף תפקידה על פי החוק, בוחרת חברים חדשים לשורותיה ומקדמת ומטפחת את הפעילות המדעית בישראל. בשנה זו נעשו פעולות חדשות ומתמשכות, ובהן ייעוץ שוטף לממשל בנושאי מחקר ותכנון מדעי בעלי חשיבות לאומית, באמצעות ועדות הסוקרות והמעריכות מעת לעת את הפעילות המדעית בישראל בתחומים שונים ובאמצעות חיזוק קשרי החוץ המדעיים עם אקדמיות עמיתות בחו"ל. עוד פעלה השנה האקדמיה לטיפול הקשר עם חוקרים צעירים והמשיכה בפעילותן של החטיבות למדעי הטבע ולמדעי הרוח ושל ההוצאה לאור. כמו כן פעלה האקדמיה להנחלתו ולהנגשתו של המדע לציבור באמצעות אירועים מדעיים המתקיימים בבית האקדמיה וכן באופן מקוון.

בפרק זה מוצג תקציר הפעילות השוטפת של האקדמיה. לדיווח מפורט על הפעילות השוטפת ראו להלן בפרקי הדוח השונים.

1.1 < קבלת חברים חדשים לאקדמיה

האספה הכללית של האקדמיה בחרה בישיבתה מיום ה' בתמוז תשפ"א, 15 ביוני 2021, שלוש חברות וארבעה חברים חדשים אל שורותיה, ואלה הם: **פרופ' ינון בן־נריה**, פרופסור לרפואה מולקולרית ולאיימונולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים, **פרופ' מוחמד חאג' יחיא**, פרופסור לעבודה סוציאלית, האוניברסיטה העברית בירושלים, **פרופ' ישעיהו (אישי) טלמון**, פרופסור להנדסה כימית, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל, **פרופ' נירה ליברמן**, פרופסור לפסיכולוגיה, אוניברסיטת תל אביב, **פרופ' מארן ר' ניהוף**, פרופסור למחשבת ישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים, **פרופ' סמי סמוחה**, פרופסור לסוציולוגיה, אוניברסיטת חיפה, **פרופ' שרית קראוס**, פרופסור למדעי המחשב, אוניברסיטת בר־אילן.

טקס קבלת החברים החדשים לאקדמיה והרצאות הבכורה שלהם היו **בישיבה הפתוחה של האספה הכללית** של האקדמיה ביום הדלקת נר שלישי של חנוכה תשפ"ב, 30 בנובמבר 2021, בבית האקדמיה בירושלים.

חברי האקדמיה החדשים: למעלה, מימין: פרופ' ינון בן־נריה, פרופ' מוחמד חאג' יחיא, פרופ' ישעיהו (אישי) טלמון; למטה, מימין: פרופ' נירה ליברמן, פרופ' מארן ר' ניהוף, פרופ' סמי סמוחה, פרופ' שרית קראוס

1.2 < חילופי נשיאי האקדמיה

נשיא המדינה מר יצחק הרצוג מגיש את כתב המינוי לנשיא האקדמיה הנכנס פרופ' דוד הראל.

בחודש יוני 2021 בחרה האספה הכללית של חברי האקדמיה בפרופ' דוד הראל לשמש הנשיא האחד-עשר של האקדמיה. פרופ' הראל החליף את הנשיאה היוצאת פרופ' נילי כהן, שסיימה כהונה בת שש שנים. לסגנית הנשיא נבחרה פרופ' מרגלית פינקלברג. [הטקס הרשמי](#) של מינוי נשיא האקדמיה התקיים בחודש נובמבר 2021 במשכן הנשיא בירושלים, בהשתתפות נשיא המדינה מר יצחק הרצוג.

1.3 < גילויי דעת מטעם מועצת האקדמיה

במהלך השנה פרסמה מועצת האקדמיה גילויי דעת והביעה בהם את עמדתה בעניינים שבראש סדר היום הציבורי:

< [עמדתה של מועצת האקדמיה בנוגע לרפורמה בבחינות הבגרות](#)

< [גילוי דעת של נשיא האקדמיה ונשיאה לשעבר בנוגע להחלטת שרת החינוך שלא להעניק פרס ישראל לפרופ' עודד גולדרייך](#)

1.4 < פעילות האקדמיה בעקבות הפלישה לאוקראינה

בחדש מרס, עם פלישת רוסיה לאוקראינה, פרסמה האקדמיה, ועימה האקדמיה הצעירה, [גילוי דעת](#) שבו הביעו את דאגתן העמוקה מן המצב המידרדר באוקראינה. כן הביעו את תמיכתן באקדמיה הלאומית למדעים של אוקראינה, שלאקדמיה הישראלית ולה הסכם לשיתוף פעולה מדעי. בעקבות המצב הקימה האקדמיה שתי תוכניות מלגות חירום – האחת לתמיכה במדענים אוקראינים, והשנייה לתמיכה במדענים רוסיים אשר נאלצו לברוח מרוסיה בשל התנגדותם למדיניות ממשלתם. התוכניות מאפשרות למדענים משתי המדינות להמשיך בעבודתם המדעית באוניברסיטאות בישראל. את הפעילות מובילה סגנית נשיא האקדמיה פרופ' מרגלית פינקלברג, ובמסגרתה הוענקו עשרים וחמש מלגות לחוקרים אוקראינים ורוסיים (למידע נוסף ראו להלן בפרק 6 "מלגות ומענקים").

1.5 < קידומו וחיזוקו של הקשר עם אקדמיות זרות

נשיא האקדמיה פרופ' דוד הראל ונשיא האקדמיה האוסטרית פרופ' אנטון ציילינגר. צילום: © ÖAW/Daniel Hinterramskogler

קידום קשריה המדעיים הבינ-לאומיים של ישראל הוא אחת המשימות החשובות של האקדמיה. על אף הקשיים שנבעו ממגבלות הקשורות למגפת הקורונה פעלה האקדמיה להידוק הקשרים עם אקדמיות עמיתות, ולקראת אמצע השנה חידשה את הכינוסים הבינ-לאומיים המשותפים ואת ביקורי החוקרים שעל פי הסכמים בין-לאומיים. נשיא האקדמיה פרופ' הראל חתם על חידוש ההסכם לשיתוף פעולה מדעי עם אוסטרייה וערך ביקורים ופגישות באקדמיה הלאומית למדעים של ארצות הברית (NAS), בחברה

המלכותית הבריטית, באקדמיה הלאומית הגרמנית למדעים – לאופולדינה, באקדמיה הלאומית דיי לינצ'יי באיטליה ובאקדמיה הבריטית (לפירוט הפעילויות למען קידום הקשר עם אקדמיות זרות ראו להלן בפרק 5 "קשרים בין-לאומיים").

1.6 < הערכה וייעוץ לגופי הממשל

חוק האקדמיה מונה עם תפקידיה של האקדמיה ייעוץ לממשלה בפעולות הנוגעות למחקר ולתכנון מדעי בעלי חשיבות לאומית. כמו כן החוק קובע כי על האקדמיה להגיש לממשלה ולכנסת סקירה תלת-שנתית על מצב המדע והמחקר בישראל. לצורך חיזוק מעמדה של האקדמיה כגוף מייעץ פעל השנה נשיא האקדמיה פרופ' הראל להידוק הקשרים עם משרדי הממשלה וגופיה השונים בסדרה של פגישות היכרות ועבודה.

השנה החליטה מועצת האקדמיה על הקמת שתי ועדות חדשות: האחת – ועדת ההיגוי לקידום פעילות הייעוץ לגופי הממשל ולחיוזק קשרי אקדמיה-ממשל, בהובלת יו"ר החטיבה למדעי הרוח באקדמיה פרופ' סרג'ו הרט. ביסוד הקמתה קיימים רצונה של האקדמיה לחזק ולהעמיק את פעילותה במתן ייעוץ עצמאי ובלתי תלוי לממשלה, לרשויות השונות ולציבור הרחב בישראל, וכן רצונה להגביר את מודעות הציבור לצורך בשימוש בידע נסמך-עובדות ונתונים מדעיים בתהליך קבלת החלטות. ועדת ההיגוי הוקמה בעקבות מסקנותיה של ועדה אחרת של האקדמיה שבחנה את יחסי המערכת האקדמית ומקבלי החלטות בישראל, שפעלה בשנה שעברה בראשותו של פרופ' דניאל זייפמן. הוועדה השנייה – הוועדה לקידום מדעי הרוח – הוקמה בשל החשיבות הרבה שמייחסת האקדמיה לקידום של מדעי הרוח ולהבטחת עתידם במערכת ההשכלה הגבוהה ובחברה הישראלית. תפקיד הוועדה לבחון את הנושא לעומקו אגב בחינת האתגרים השונים העומדים בפני תחומי מדעי הרוח. את הוועדה מובילה סגנית נשיא האקדמיה פרופ' מרגלית פינקלברג.

השנה פעלו ועדות ייעוץ, הערכה ומעקב מטעם האקדמיה בתחומים האלה:

- < ועדת דוח מצב המדע בישראל
- < ועדת ההיגוי להתמודדות עם משבר האקלים
- < הוועדה לנושא ביטחון תזונתי בישראל
- < הוועדה לבחינת הקמת מרכז לאומי למיקרוסקופיית אלקטרונית קריוגנית (Cryo-EM)
- < ועדת ההיגוי הלאומית להערכת מצב תחום מדעי הים בישראל

ועדת המומחים בראשותו של לשעבר נשיא האקדמיה פרופ' מנחם יערי, לגיבוש מדדים לקיימות איכות החיים בישראל, סיימה את עבודתה ופרסמה את מסקנותיה בחודש יוני 2021 בדוח [איכות חיים בת-קיימה בישראל](#). בחודש אוגוסט 2021 פרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה דוח ראשון על בסיס המלצות אלו, המציג את הנתונים הזמינים למדדים שעליהם המליצה הוועדה. במהלך שנת 2022 פורסמה [גרסה אנגלית](#) של הדוח.

1.6.1 < ועדת דוח מצב המדע בישראל

בחדש פברואר 2021 הוקמה הוועדה הממונה על הכנתו של דוח מצב המדע הרביעי (דוח מצב המדע תשפ"ג/2022). יו"ר הוועדה הוא חבר האקדמיה פרופ' רשף טנא (לרשימת חברי הוועדה ראו להלן בפרק 11 "ועדות האקדמיה"). הוועדה קיימה פגישות ועמדה בקשר עם מקבלי החלטות בתחום מדיניות המדע בישראל וכן אספה נתונים מקיפים על מצב המדע וההשכלה הגבוהה בישראל לעומת מדינות אחרות ברחבי העולם, שיאפשרו הצגה של מצב המחקר בישראל בראייה רב-שנתית ובין-לאומית. כמו כן הקימה הוועדה שש תת-ועדות: מדעי הרוח, מדעי החברה, המדעים המדויקים, מדעי החיים והרפואה, בין-לאומיות ותשתיות מחקר. תת-ועדות אלה ערכו פגישות נרחבות עם בעלי תפקידים בתחומן ובראשם דקני הפקולטות השונות. כל תת-ועדה זיהתה כמה סוגיות מפתח הדורשות את תשומת ליבם של מקבלי ההחלטות למען קידום המחקר המדעי בישראל בתחומי השונים. המלצותיהן הסופיות של הוועדה ושל תת-ועדותיה יפורסמו בסוף שנת 2022, עם פרסום הדוח, כמתחייב בחוק האקדמיה.

1.6.2 < ועדת ההיגוי להתמודדות עם משבר האקלים

בחודש יולי 2021 הקימה האקדמיה ועדת מומחים רב־תחומית לצורך בחינת נושא **משבר האקלים בישראל** על כל היבטיו והמלצה על דרכי פעולה לקידום הטיפול בו. הוועדה הוקמה בשל חשיבותו ההולכת וגוברת של נושא האקלים בארץ ובעולם. בראש הוועדה עומד פרופ' דן יקיר ממכון ויצמן למדע (לרשימת חברי הוועדה ראו להלן בפרק 11 "ועדות האקדמיה").

הוועדה מזמינה סקירות, עורכת פגישות עם מומחים ומפרסמת ניירות עמדה ומסמכי המלצות בתחומים ספציפיים הקשורים למשבר האקלים, כשהמטרה היא לסייע בהסרת חסמים העומדים בפני ההתמודדות עימו. הדבר נעשה בשני כיווני הפעולה המוכרים של התמודדות עם משבר האקלים: מיטיגציה – הפחתת הפליטות שהן חלק מהגורמים למשבר האקלים – ואדפטציה – הסתגלות לשינויים שקורים בעקבות משבר האקלים המתהווה.

בחודש מרס פרסמה הוועדה מסמך המלצות ראשון בנושא "הערכת צורכי כוח החישוב הלאומי הנחוץ לחיזוי האקלים בישראל – סקירה והמלצות". הוועדה מצאה כי מרכיב הכרחי ובסיסי לקביעת מדיניות יעילה להתמודדות ישראל עם שינויי האקלים הוא תחזיות ותרחישי אקלים מפורטים לטווח ארוך של עשרות שנים קדימה. על התחזיות ותרחישי האקלים להיות מיוחדים לאזורנו וברזולוציה גבוהה, כולל כימות השינויים הצפויים בכל רכיב גאוגרפי ורמת אי־הוודאות בתחזית. הוועדה מצאה כי לישראל אין כיום יכולות חיזוי כאלה ויש דחיפות ביצירתן, ואף התוותה מפרט מינימלי הנדרש לכך. הוועדה ממשיכה לקדם נושא זה ונמצאת בקשר עם גורמים רלוונטיים שונים כמו המועצה לכלכלה, משרד ראש הממשלה, המועצה לביטחון לאומי, פורום האקלים הישראלי הפועל בניהול בית הנשיא, משרד המדע והטכנולוגיה ומשרד האוצר. כמו כן נבדקת האפשרות לשלב את מערך המחשוב האקלימי עם מחשב־העל הלאומי, עם רשות החדשנות ועם פורום תל"מ.

הוועדה מתכננת לפרסם בהמשך השנה מסמך המלצות בנושא החלתו של מס פחמן בישראל. לאחר מכן תבחן הוועדה את השלכות משבר האקלים על ניהול משק המים ומשאבי המים בישראל, את הצורך בהיערכות לאירועי שיטפונות ואת השלכותיו של המשבר על הנגר העילי. נוסף על זה תנסה הוועדה לזהות פערי מחקר באקדמיה הדרושים לחקר אקלים ברמה גבוהה באזורנו. הוועדה מתכננת לקיים ימי עיון כדי לקדם את המודעות למשבר האקלים ולהנגיש מידע מדעי לציבור הרחב וכן לסקור את הצרכים לקידום הידע והמודעות גם במערכת האקדמית נוסף על התחומים העוסקים ישירות באקלים.

1.6.3 < הוועדה לנושא ביטחון תזונתי בישראל

השנה החלה לפעול באקדמיה ועדה לנושא ביטחון תזונתי בישראל, אשר פועלת להעלאת המודעות לצורך בניהול מערכת מזון בריאה, הוגנת ובת־קיימה, שתבטיח ביטחון תזונתי לאומי ואישי בישראל, בהווה ולדורות הבאים. את הוועדה מובילים חבר האקדמיה פרופ' חיים סידר ופרופ' אליוט בארי מהאוניברסיטה העברית בירושלים (לרשימת חברי הוועדה ראו להלן בפרק 11 "ועדות האקדמיה").

חברי הפאנל בכינוס אי-ביטחון תזונתי - המגפה המתמשכת

בחודש מרס ערכה הוועדה כינוס בין-לאומי רחב היקף בנושא אי-ביטחון תזונתי - המגפה המתמשכת: לקראת מערכות מזון בנות-קימה בישראל, אשר עסק בהיבטים השונים של ביטחון תזונתי בעת שגרה ובעת חירום. מטרת הכינוס הייתה הצגת הבעיות ודיון בדרכים מעשיות לשיפור המצב בישראל בטווח הקצר ובטווח הארוך, על בסיס מחקר וידע מישראל ומהעולם. השתתפו בכינוס מרצים מחו"ל ומהארץ (למידע נוסף ראו להלן בפרק 2 "החטיבה למדעי הטבע").

1.6.4 < הוועדה לבחינת הקמת מרכז לאומי למיקרוסקופיית אלקטרוניים קריוגנית (Cryo-EM)

בשנת 2020 הקימה האקדמיה ועדה לבחינת הצורך בייסוד מרכז לאומי למיקרוסקופיית אלקטרוניים בטמפרטורות נמוכות ביותר - Cryo-EM (Cryogenic Electron Microscopy). מדובר בטכנולוגיה מתקדמת של שיטות הדמיה שלה תפקיד מרכזי בביוולוגיה המודרנית ובקידום ההבנה של תהליכים ביולוגיים ושל אורגניזמים. הקמת מרכז זה תאפשר למדענים ישראלים עשיית מחקרים פורצי דרך בזמינות גבוהה וגישה תפקודית ישירה לשימוש בטכנולוגיות ובשיטות מחקר מתקדמות במחקריהם. בראש הוועדה עומדת חברת האקדמיה זוכת פרס נובל פרופ' עדה יונת (לרשימת חברי הוועדה ראו להלן בפרק 11 "ועדות האקדמיה"). ביוני 2020 הגישה הוועדה דוח למועצת האקדמיה, ובו המליצה על הקמת מרכז Cryo-EM ארצי באחד ממוסדות ההשכלה הגבוהה, ומאז מוסיפה הוועדה לפעול למימוש המלצות הדוח.

בחודש יולי 2021 פנתה הוועדה לסגני הנשיא למחקר של שבעת המוסדות האקדמיים בישראל הרלוונטיים לנושא, בבקשה לבחון את האפשרות להקים בתחומם את המרכז הלאומי. הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל, האוניברסיטה העברית בירושלים, אוניברסיטת תל אביב ואוניברסיטת בן-גוריון בנגב הציעו, כל מוסד בנפרד, הצעות לאירוח המרכז. עם זאת עלה צורך בתקצוב חיצוני לקניית המכשירים הנחוצים ולתחזוקה מדעית וטכנולוגית שוטפת. בחודש מאי פנתה הוועדה, ועימה סגני הנשיאים למחקר, ליו"ר ות"ת פרופ' יוסי מקורי בבקשה לסיוע כספי להשתתפות במימון הקמת המרכז הלאומי.

1.6.5 < ועדת ההיגוי הלאומית להערכת מצב תחום מדעי הים בישראל

בעקבות פניית ות"ת החליטה האקדמיה בשנת 2020 על הקמת ועדת ההיגוי הלאומית להערכת מצב תחום מדעי הים בישראל בראשות חבר האקדמיה פרופ' צבי בן-אברהם (לרשימת חברי הוועדה ראו להלן בפרק 11 "ועדות האקדמיה"). מטרתה של הוועדה הייתה למפות את המצב הקיים במדעי הים בישראל, לבצע הערכה של חוזקותיו, של חולשותיו ושל החסרים בו ולגבש תוכנית אסטרטגית לאומית אקדמית לתחום זה. הוועדה עסקה בהיבטים האקדמיים והמחקריים של תחום הים בישראל, המושתת על מצוינותה האקדמית של ישראל ועל היותה מדינת ים אשר עתידה הכלכלי, החברתי והביטחוני תלוי בניצול בר-קיימה של משאבים מן הים. בחודש יוני 2021 סיימה הוועדה את עבודתה ופרסמה [דוח מסכם](#).

הוועדה ממליצה על השקת תוכנית אקדמית לאומית בתחום מדעי הים שתכלול את הפעולות האלה:

1. עיבוי וחיזוק של הקהילה המדעית וההנדסית העוסקת במחקר אקדמי בסיסי ויישומי בתחומי מדעי הים – באמצעות גיוס חברי סגל חדשים, שיתופי פעולה עם חברי סגל מתחומים אחרים והגדלת מספר המשתלמים בתארים גבוהים ובבתר־דוקטורט.
2. הרחבת ההכשרה בנושאי מדעי הים ופתיחתה לסטודנטים מתחומים טכנולוגיים מתקדמים וכן לסטודנטים ממדעי החברה והרוח. ההכשרה תכלול גם סגל טכני ייעודי.
3. העמדת התשתית המחקרית הנדרשת לביסוס מדינת ישראל כמובילה בתחום מדעי הים לרשות החוקרים במוסדות להשכלה גבוהה ובתעשייה והעמדת משאבים הנדרשים לעשיית מחקרים העומדים בדרישות תחרותיות של חדשנות ומצוינות.
4. פיתוח הממשקים הרלוונטיים של האקדמיה עם התעשייה ועם משרדי הממשלה: שיתוף בתשתיות ובמוקדי מחקר, קידום שיתופי פעולה, שיתוף והעברת ידע ועידוד השקעות חיצוניות במחקר אקדמי בתחום, הן לצורך פיתוח כלכלי של מדינת ישראל והן ליצירת הזדמנויות עבור הקהילה האקדמית.

כל אלה יתבצעו באמצעות יצירת מסלולי מימון ייעודיים למדעי הים על בסיס מצוינות מדעית.

כמו כן ציינה הוועדה כי חקר הים מאופיין ברב־תחומיות ובשימוש בתשתיות מחקר מורכבות ויקרות, ויש חשיבות לאומית רבה בחיזוק תשתיות מחקר אלה ובעיבוך. הוועדה ממליצה לקדם חקיקה שתקצה שיעור מסוים מקרן הכנסות המדינה מהיטל על רווחי גז ונפט למימון הפיתוח ארוך הטווח של מדעי הים בישראל, כמקובל במדינות אחרות.

מתוך דוח ועדת ההיגוי הלאומית להערכת מצב תחום מדעי הים בישראל. הצילום מימין באדיבות חגי נתיב; הצילום משמאל באדיבות ד"ר תום שלזינגר

1.7 < טיפוח הצעירים במדע

האקדמיה רואה חשיבות בהידוק הקשר עם דור המדענים הצעירים ועם המדענים לעתיד, ופועלת לקידום צעירים מצטיינים במערכת ההשכלה הגבוהה בכמה מסגרות. השנה החליטה מועצת האקדמיה על המשך תקצובה של תוכנית מלגות רות ארנון להכשרת בתר־דוקטורט לבוגרות תוכנית מלגות אדמס, על שמה של לשעבר נשיאת האקדמיה פרופ' רות ארנון.

גם השנה העניקה האקדמיה מלגות במסגרת תוכנית החירום לסיוע למשתלמי בתר־דוקטורט ישראלים מצטיינים אשר לא היה ביכולתם לממש או להשלים את התמחותם המחקרית בחו"ל בשל מגפת הקורונה. כמו כן נמשכת פעילותן של מסגרות נוספות לקידום צעירים מצטיינים במדע, ובהן האקדמיה הצעירה הישראלית, תוכנית קאוולי ומיזם GISFOH, פרסי בלווטניק למדענים צעירים, תוכנית המלגות להבאת בתר־דוקטורנטים זרים מצטיינים לישראל, פעילות קבוצת פורום הצעירים של החטיבה למדעי הרוח, מלגות אדמס, מלגות קרן פולקס ופרס סנטה פולקס ומלגות בתר־דוקטורט בפיזיקה גרעינית.

פעילויות אלו נועדו לעודד חוקרים ישראלים וצעירים ומבטיחים, למשוך חוקרים צעירים מצטיינים מרחבי העולם להשתלב במעבדות המחקר בישראל ולשמש מנוף לשיתופי פעולה בין־לאומיים, לחזק את המעבדות המובילות בישראל בחוקרים מצטיינים ולקדם קשר מקצועי ואישי הדוק עם מדענים מצטיינים בתחילת דרכם.

לפירוט הפעילות של תוכניות אלה ראו בפרקים להלן.

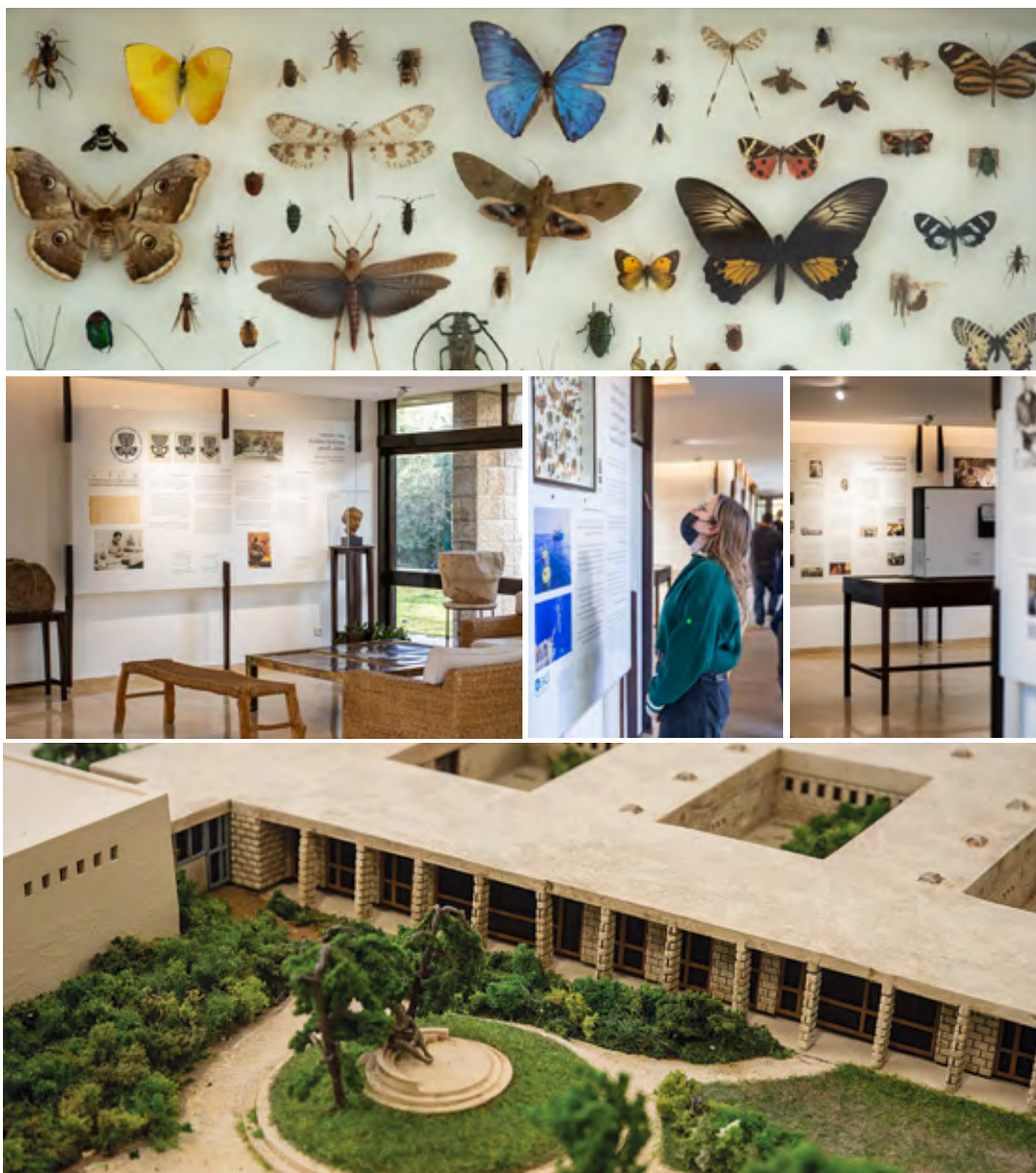
1.8 < הנגשת המדע לציבור והנחלתו

בשנים האחרונות משקיעה האקדמיה מאמצים רבים בפתחת שעריה לציבור הרחב כדי לחשוף לפניו את הישגי המדע. האקדמיה סבורה כי העמקת מעורבות הציבור בהישגי המדע היא משליחותם של אנשי ונשות המדע וצורך חיוני של המערכת האקדמית, שתיטיב לתפקד בסביבה ציבורית אוהדת.

הנגשתו והנחלתו של המדע לחברה בישראל וקיום שיח נסמך־מדע בציבור חשובים לקבלת החלטות מושכלות במישור האישי והלאומי ולגיוס הדור הבא של המדענים הישראלים. השנה השקיעה האקדמיה משאבים רבים בקידום תכניה ופעילויותיה בעבר ובהווה במרשתת וברשתות החברתיות פייסבוק, טוויטר ויוטיוב. רובם המוחלט של אירועי האקדמיה משודרים בשידור חי ומגיעים לקהל הולך ורב בכל רחבי הארץ.

התערוכה: "בית ועד לחכמים": שישים שנות מדע ודעת

לציון 60 שנה לחקיקת חוק האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים מוצגת בבית האקדמיה, מחודש ספטמבר 2021, התערוכה **"בית ועד לחכמים: שישים שנות מדע ודעת"**. בתערוכה, הפתוחה לציבור, לוחות מידע ואלמנטים דיגיטליים המספרים באספקלריה היסטורית על מגוון פעילויותיה ומפעליה של האקדמיה, סרט תיעודי הסוקר את המהלכים שקדמו להקמת האקדמיה, מודל של קמפוס האקדמיה וכן תצוגה של ספרי בית ההוצאה לאור של האקדמיה. את הקמת התערוכה יזמה לשעבר נשיאת האקדמיה פרופ' נילי כהן, ואצר אותה דמאון פישר-שוסטרמן.

מתוך התערוכה "בית ועד לחכמים: שישים שנות מדע ודעת", המוצגת בבית האקדמיה

האקדמיה מתארחת במכללה האקדמית תל-חי

במסגרת מאמצי לקידום המדע בקרב הציבור הרחב בפריפריה הגאוגרפית של ישראל ולהנגשתו קיימה האקדמיה בחודשים **דצמבר 2021** ו**מרס 2022** מפגשים בנושא "תגליות" במכללה האקדמית תל-חי. במפגשים השתתפו מאות בני נוער מאזור הצפון. הם שמעו הרצאות מפי חברי האקדמיה פרופ' יורם בילו, זוכה פרס נובל פרופ' אברהם הרשקו ופרופ' נירה ליברמן וכן מפי חברת האקדמיה הצעירה פרופ' אסיה רולס. את המפגשים הוביל נשיא האקדמיה פרופ' הראל.

מפגשי "תגליות" במכללה האקדמית תל-חי

סדרת "בשערי האקדמיה"

סדרת המפגשים "בשערי האקדמיה" נערכת זו השנה השביעית, ובכל שנה היא מתמקדת בנושא רב-תחומי אחר. בסדרה משתתפים חברי אקדמיה, חוקרים ואנשי רוח, ומטרתה להנגיש לציבור הרחב נושאים מדעיים כדי לחזק בחברה הישראלית את ערכי הלימוד והמצוינות, ברוח משנתו של נשיאה הראשון של האקדמיה פרופ' מרטין בובר. בשנת תשפ"ב עסקה הסדרה בנושא "חופש", והיא כללה שישה מפגשים בנושאים האלה: **חופש הפרט, חופש הבחירה, חופש העיתונות, החופש האקדמי, חופש משעבוד והחופש לחלום.**

רבהשיח במפגש "החופש האקדמי". מימין: חבר האקדמיה פרופ' אריאל פורת, פרופ' מרים פאוסט, חבר האקדמיה פרופ' משה הלברטל, נשיא האקדמיה פרופ' דוד הראל

סדרת המפגשים זוכה להצלחה רבה בציבור הרחב ולאלפי שומעים מכל רחבי הארץ הן באולם והן בשידור החי, ולעיתים קרובות אף מארחת תלמידי תיכון.

עורכי הסדרה הם יו"ר החטיבה למדעי הטבע פרופ' ידן דודאי, חבר האקדמיה פרופ' אבנר הולצמן, נשיא האקדמיה פרופ' דוד הראל ולשעבר נשיאת האקדמיה פרופ' נילי כהן.